

Persbericht Rekenkamer Oost-Nederland

Embargo tot woensdag 30 juni 11.00 uur

Landschapselementen, niet voor niets!

Deventer, 25 juni 2021

De provincie Overijssel vindt landschapselementen, bijvoorbeeld bosjes, hagen, poeltjes en solitaire bomen, van belang. Niet alleen om het zo kenmerkende Overijsselse landschap te beschermen, maar ook voor de biodiversiteit. De inzet op de elementen via een vergoeding voor het beheren ervan, laat effect zien. Tegelijkertijd is het effect beperkt omdat het aandeel dat met een vergoeding wordt beheerd relatief klein is en de kwaliteit maar iets beter. Met de huidige inzet is een groei in effect niet te verwachten en daalt het zelfs op termijn. Dat blijkt uit het onderzoeksrapport *Landschapselementen, niet voor niets!* Van de Rekenkamer Oost-Nederland. Volgens de rekenkamer is een breder perspectief nodig op de kwaliteit van landschapselementen in relatie tot het gebruik van het landelijk gebied en de kwaliteit van landschapselementen.

Vroeger hadden landschapselementen een gebruiksfunctie in het agrarisch landschap, het vee werd bijvoorbeeld tegengehouden door hagen. Die functie is meer en meer weggefallen, waardoor het aantal landschapselementen is teruggelopen. Door een vergoeding te bieden voor het beheren van landschapselementen wil de provincie deze ontwikkeling een halt toeroepen. In de periode 2007- 2020 zijn hiervoor verschillende stimuleringsregelingen ingezet.

Uit het onderzoek blijkt dat de landschapselementen waarvoor de eigenaar een beheervergoeding ontvangt, vaker in stand zijn gebleven dan elementen waarvoor geen beheervergoeding wordt verstrekt. Ook zijn de elementen die tegen vergoeding beheerd worden iets beter van kwaliteit dan de overige landschapselementen. Om voor een vergoeding in aanmerking te komen, sluit de eigenaar van een landschapselement een (meerjarig) contract met bijvoorbeeld de stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel of een agrarisch natuurcollectief. Deze organisaties zorgen voor de uitbetaling van de beheervergoeding en controleren de kwaliteit van het beheer.

Het aandeel landschapselementen dat met een vergoeding wordt beheerd is relatief klein. Hoe groot het aandeel exact is, kan niet gezegd worden omdat er geen overzicht is van alle landschapselementen in Overijssel. Beheerafspraken zijn gemaakt voor een langere periode, waardoor de landschapselementen ook de komende jaren nog wel beheerd zullen worden. Er zullen echter niet veel extra landschapselementen met een vergoeding beheerd worden, doordat de inzet van de provincie na 2015 aanzienlijk beperkter is dan de periode daarvoor. Óf de provincie extra wil inzetten op het beheer van landschapselementen is aan Provinciale Staten. Mochten zij daartoe besluiten dan is een duidelijke doelstelling en monitoring gewenst om een uitspraak te kunnen doen over de effectiviteit van de inzet.

Niet alleen het beheer is van invloed op de kwaliteit van landschapselementen. De kwaliteit van ruim de helft van de landschapselementen in het rekenkameronderzoek wordt negatief beïnvloed door omliggende percelen. Intensieve bemesting van aangrenzende percelen draagt bijvoorbeeld bij aan het woekeren van brandnetels en bramen in de

landschapselementen. Het belang dat toegekend wordt aan landschapselementen is de afgelopen jaren nog groter geworden. Niet alleen het landschap en de biodiversiteit maar ook het klimaat heeft baat bij landschapselementen. Daarom roept de rekenkamer de provincie op om landschapselementen in een breder perspectief te bekijken en naast het tegengaan van bedreigingen die veroorzaakt worden door het gebruik van het landelijk gebied, ook de kansen voor andere beleidsterreinen te zien met de inzet op landschapselementen.

Over de Rekenkamer Oost-Nederland

De Rekenkamer Oost-Nederland is de rekenkamer voor de provincies Gelderland en Overijssel. Wij doen onafhankelijk onderzoek naar de uitvoering van het provinciaal beleid. De onderzoeksrapporten zijn openbaar en worden behandeld in de vergaderingen van Provinciale Staten. Provinciale Staten besluiten vervolgens wat er met de conclusies en aanbevelingen gedaan wordt.

Op deze wijze draagt de Rekenkamer Oost-Nederland bij aan de kwaliteit van het provinciaal bestuur en aan het vergroten van de publieke verantwoording.

Voor vragen over dit persbericht kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Rekenkamer Oost-Nederland, de heer Mekeel: 06-11794392 of met mw. Mathijssen, secretaris-directeur van de Rekenkamer via 0570-665800. Het onderzoeksplan is te downloaden van onze website www.rekenkameroost.nl. Daar treft u ook meer informatie aan over de organisatie en de werkwijze van de Rekenkamer Oost-Nederland.